

## *Emlékezés Kodály Zoltán születése napján*

2019. december 16. – Budapest, Andrásy út 87-89.

Ünnepélyes emlékezésre gyűltünk össze a Kodály Emlékmúzeumba „mindannyiunk Tanára” születésnapján, hogy jelképes főhajtással köszönthessük a világhírű zeneszerző, zenepedagógus és zenetudós géniust. A rendezvényt az idei esztendőben is a Magyar Kodály Társaság szervezte. Kodály 1924 októberétől haláláig, 1967-ig lakott ebben a házban, amely ma Emlékmúzeumként és a Kodály-kutatás központjaként is funkcionál, s melynek utcára néző ablakai közt egy csodálatos dombormű látható 1972 óta Vigh Tamás alkotása.

FOTÓK: KOLLÁR ÉVA



Hagyományinkhoz hűen az ünnepség ezen emléktábla koszorúzásával kezdődött. Tiszteletét fejezte ki a Mester előtt a Magyar Kórusok, Zenekarok és Népzenei Együttesek Szövetsége, a Zenetudományi Intézet, a Magyar és a Nemzetközi Kodály Társaság elnöksége, az Andor Ilona Baráti Társaság Kodály Kórus vezetése és Tardy László kántor-karnagy, a Magyar Művészeti Akadémia Zeneművészeti Tagozat képviselőjében. *Kertész Attila*, a Magyar Kodály Társaság elnöke köszöntötte a jelenlévőket és magát az ünnepi alkalmat. Majd egy pár percre mintha megállt volna az idő, párássá váltak a tekintetek, és talán lélekben közvetlenül Kodály mellett is álltunk, hiszen az általa gyűjtött népdalokból énekelünk egy csokorra valót. Szívből zengett az ének, áradtak a csodadallamok: „Annyi áldás szálljon Mesterünk fejére!”.

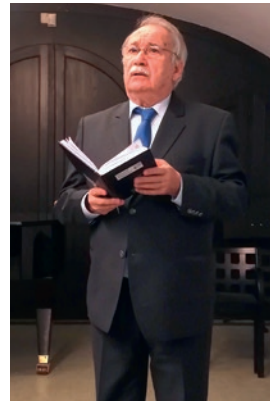
Az Emlékmúzeumban Kertész Attila, mint a Magyar Kodály Társaság elnöke köszöntötte a résztvevőket, majd egy szomorú megemlékezés következett. 2019. december 3-án, 87 éves korában elhunyt *dr. Bónis Ferenc*, a magyar zenetudomány kiemelkedő alakja, aki többek között Kodály Zoltán, Szabolcsi Bence, Molnár Antal és Bárdos Lajos tanítványa volt, s aki 1992 és 2007 között a Kodály Társaság elnöke, emellett az Erkel Társaság elnöke is volt.

Bónis Ferenc rendkívül gazdag és szerteágazó szerzői és szerkesztői életművet hagyott az utókorra elsősorban Kodály és Bartók vonatkozásában, de nevéhez fűződik a 19. századi zene-történeti kutatások megindítása is. A tudós 1973-ban Erkel Ferenc-díjat, 1979-ben Szabolcsi Bence-díjat kapott, majd 2008-ban Széchenyi-díjjal tüntették ki a magyar zenetudomány fejlődése és ápolása, különös tekintettel Erkel Ferenc és Mosonyi Mihály műveinek megismertetése és népszerűsítése érdekében végzett munkásságáért.

*Emlékét kegyelettel megőrizzük!*

Az ünnepségen elsőként *B. Horváth Andrea*, a Kodály Társaság társelnöke emlékezett Kodályra. Izgalmas időutazásra hívta hallgatóságát a zeneszerző – pedagógus életútját és filozófiai gondolatiságát felidéző, egyszerre megható, bölceletekben gazdag és itt-ott derűre fakasztó előadásával.

Ezt követően *Breinich Beáta*, fiatal operaénekes interpretációjában hallhattuk Kodály, koncerttermekben méltatlanul ritkán hallott három dalát: A nővérek, Árva madár és Ludaim, ludaim. Kamarapartner, zongorakísérője *Foskolos Bettina* volt. Ezek a népdalok ma is nekünk és hozzánk szólnak, amelyekkel a lehető legszemélyesebb módon fejezhetjük ki saját érzelmeinket, gondolatainkat. A művésznő is hozzánk szólt, természetes őszinteséggel és alázatos egyszerűséggel közvetítette a dalok mondanivalóját. Éneke briliánsan csillogott és szárnyalt a magasban, és meleg drámaiságban szólalt meg a mélységekben. Meghatóan, hiteles átéléssel énekelte a magyar népdalokat. Már a választás is pazar volt, hiszen mi sem illik leginkább a Tanár úr köszöntéséhez, mintsem a magyar népzene általa feldolgozott gyöngyszemeinek felidézése.



Breinich Beáta és Foskolos Bettina

A koncert élmény után *Kertész Lajos* zongoraművész-tanár, református teológus, a Magyar Kodály Társaság alapító és tiszteletbeli tagja szólalt meg. Személyes élményeiről beszélt, közvetlen találkozásairól Kodálllyal. A hallgatóság meghatódottan „itta szavait”. Bámulatós volt retorikája, csodálatos volt történeteinek minden igazsága, tanulsága.

*Márkusné Natter-Nád Klára* ezen a rendezvényen kivételesen nem tudott személyesen jelen lenni, ám levélben köszöntötte a Társaság tagjait, melyet B. Horváth Andrea olvasott fel. Írásában ő is megemlékezett Bónis professzorról úgyis, mint aki a Magyar Kodály Társaság Hírei című folyóirat első számát szerkesztette. Márkusné Natter-Nád Klára méltó és nagyszerű követője a főszerkesztésben azzal is, hogy a hagyományokat ápolva a 2019-es Hírek 4. számát éppen e jeles napon jelentette meg. Köszönjük!

Ez a születésnap arra is alkalmat adott, hogy egy Kodály-tanítványt személyesen is felköszönthessünk. *Sebestyénné Farkas Ilona*, sokak Mona nénije, a békéscsabai Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola alapító tanára, a Hunyadi Véndiák Kórus kiváló karnagya. Munkásságáért megkapta a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztjét, a KÓTA életműdíját, Zugló díszpolgára, az „Új Európa”-díj tulajdonosa. 2015-ben a Magyar Érdemrend Tisztikeresztje díjjal tüntették ki. Hihetetlen kortalansága, fáradhatatlan munkálkodása, vitalitása, derűje és áradó szeretete. 85 éves. Isten éltesse sokáig közöttünk, jó egészségben !

„Visszanézni megtett útra, akár hegyek közt, akár az életben, nem szerettem soha. Mindig csak arra néztem, ami előttem volt” – írta Kodály Zoltán, a Bónis Ferenc által összegyűjtött írásainak, a Visszatekintés első kötetének előszavában.



Emlékezésünkben visszanéztünk, de előre is, hiszen éppen Kodály az, aki tanításával arra sarkall bennünket, hogy a lelki-szellemi felemelkedés egy társadalom, azon belül az egyén szintjén elengedhetetlen ahhoz, hogy emberebb emberek legyünk és maradjunk. Folyton folyvást kereste a saját kora problematikájának megoldására való válaszokat. Ő mindig előre tekintett, s ha élne, ma is ezt tenné. Olvassuk írásait, gondolkozzunk el felvetésein, tanácsain! Gondolkodjunk el azon, hogy a jelenkor értékzavarára mi lehetne az ő válasza, s hátha megleljük benne a sajátunkat is!

*Rápli Györgyi*

## *Kertész Lajos előadása*

### **Kodály Zoltán születésének 137. évfordulóján a Magyar Kodály Társaság ünnepi ülésén**

*Tisztelt ünneplők, 1882. december 16-ára, Kodály Zoltán születésnapjára emlékezők!*

A Magyar Kodály Társaság négy évtizedében több alkalommal mondtam beszédet a zeneszerző születésének, halálának emléknapján, itt a Körönd-i emléktábla előtt, majd ebben a teremben, valamint a Farkasréti temetőben, a Kossuth Rádióban és természetesen valamikori Tanintézetekben. Arra már nem gondoltam, hogy magas életkoromban megérem ezt a mostani megtiszteltetést.

Ma már kevesen vagyunk, akik még elmondhatjuk, hogy láttuk az élő Kodályt, emlékezünk hangjára, mozgására, sőt tanítványai voltunk és személyesen is ismertük. S talán még kevesebben, akik a Kodály rendkívüliségének aurájában kapott fényt máig is szívünkben őrizhetjük.

Kodály Zoltán népzene tanárom volt. 1954-ben akadémista éveim utolsó hónapjában Bösendorfer zongoráján – otthonában – előjátszhattam a hét darabból álló ciklust, az op. 11-et. A megbeszélt időpontban tanárommal megjelentünk és a Mester szívélyesen fogadott bennünket. Leültem a hangszer elé, Kodály és tanárom Antal István mind jobban belemelegedett a beszélgetésbe. Sokszor borsos megjegyzésekkel boncolgatták az illetékes minisztérium és a zene ügyének áldatlan állapotát. Majd a Mester a zongorához, mellém húzta a székét, én elkezdtem játszani. Az egyes darabok után, ha volt Kodálynak valamilyen megjegyzése, az mindig kizárólag a kottában pontosan rögzített kottaképpel volt kapcsolat: artikuláció, frazeálás, dinamika, ritmus, tempó. Megszívlelendő tanácsa volt, hogy mivel ezek a kompozíciók nagyon közel állnak egymáshoz hangulatban és karakterben, ajánlatos hangversenyen a ciklusból kiemelve csak egyet-kettőt megszólaltatni. Gondolhatják, hogy milyen izgalommal vártam, hogy mit mond a Mester, amikor befejeztem ezt a nagy lélegzetű ciklust. De nem mondott semmit, halálos csend volt.